

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-10

5.1.2022

Eika Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Vannrør/vannkvalitet – plutselig skade etter flom?

Sikredes bolig var forsynt med vann fra privat vannverk. Veien i nærheten ble stengt 24.3.21 fordi den ble skylt vekk av vannmasser, og sikrede meldte fra til selskapet 8.4.21 om at vannkraner og varmtvannsbereder var tette av forurenset vann, og at dusj og vask var misfarget som følge av vannet. Sikrede mente store mengder overflatevann hadde presset seg inn i vanntanken som følge av flommen. Selskapet avviste ansvar og anførte at det ikke var avdekket bygningsmessig skade som var dekket under forsikringen, og at skaden ikke hadde oppstått plutselig. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden hadde oppstått plutselig, og at sikrede derfor ikke hadde krav på erstatning.

Saksfremstilling

Saken gjelder vannkvalitet i brønn.

Sikrede har bygningsforsikring hos selskapet med bl.a. følgende vilkår:

Hvilke skader som erstattes

4.1 Fellesregler

(...)

Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

(...)

Forsikringen omfatter plutselig og uforutsett skade ved:

4.3 Gass, vann og annen væske

Omfatter

Lekkasje eller tilbakeslag av gass, vann eller annen væske fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr, akvarium og vannseng.

(...)

4.4 Brudd på bygningens rørledning for gass, vann eller annen væske

Omfatter

Brudd på innvendig rørledning og tilknyttet utstyr, se pkt. 3.1

Brudd på utvendig rørledning og tilknyttet utstyr, se pkt. 3.1.

(...)

4.13 Annen skade

Annen skade på bygning og som ikke er nevnt i pkt. 4.2-4.11.

Sikrede meldte fra om skaden 8.4.21 og ga bl.a. følgende forklaring i skademeldingen:

Hva var det som skjedde?

Vi har privat vannverk, som går til 2 husstander, begge med forsikring hos dere. Har meldt inn skaden tidligere senet i går 7/4-21. Har ikke fått noen skade nr ennå, heller ingen bekreftelse fra dere som lovet pr tlf.

Alle vann kraner og varmtvanns tank er tett av forurensning av vann. Toalett og dusjkabinett å vask er mørk gule av vannet, i tillegg til at vannledning er tettet. Vi har filter på vanninntak, men dette går tett etter 3 dager grunnet store mengder overflatevann som presser seg inn i vanntank. Vi kan nå verken drikke eller vaske klær i vannet. Heller ikke vaske oss i vannet.

Det ble innhentet en skaderapport 13.4.21 hvor det bl.a. fremkom følgende:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Forsikringstaker oppdaget at vannet var skittent. Vanntilførsel til brønn ble endret etter siste snøsmelting. Det kommer myrvann inn i brønnen og grumset vann kommer ned gjennom vannledninger til boligen. Forsikringstaker opplyser at vanntrykket er redusert. Vannkvaliteten lager et gulv belegg på vask, wc og dusjkabinettet.

Forsikringstaker har fått opplyst at det kan var "myrrust" i vannet og dette kommer av myrvann som trenger inn i brønnen. Ut fra opplysninger fra forsikringstaker er brønnen tett på toppen med et lokk.

Ifølge Byggforsk 515.162 Drikkevannkilder: pkt 34 Vannkvalitet hvor det omtaler av jern/mangan kan utskilles ved oksygenfattig vann. Disse stoffer er ikke helsefarlige, men klesvask kan bli misfarger og vannet kan får dårlig lukt/smak og bli grumsete.

Vannledninger sammen med nabo, men nabo (sønn til forsikringstaker) er på samme forsikringspolise på XX)

Skadeomfang

Vannledninger anbefales rengjort. Dette kan gjøres med spyling av vannledning i vannet fallretning med høyere trykk enn det som forsikringstaker opplyste er 2 kg.

Det er avdekket et belegg i overflater på wc, vask og dusjkabinett med en gulbrun farge. Sannsynligvis er det belegg inni bereder også. Uklart om dette lar seg rengjøre.

Igangsatt arbeid

Ingen tiltak igrangsatt.

Forsikringstaker har vært i kontakt med H Spyleservice og R Rørinspeksjon for å få gode råd for utbedring. forsikringstaker har fått anbefalt om å bore etter vann ved boligen. Han har fått pris på etablering av borebrønn. Pristilbud ligger vedlagt.

Oppsummering

Skader på vannkvalitet skyldes tilsig i brønn av grunnvann som siger inn i brønnen. Tilsig fra overflatevann og myrlandskap som trekker inn i brønnen. Forsikringstaker opplyste at vannet har lavere trykk på grunn av antatt grums i rørende.

Sikrede innhentet vannkvalitetsrapport fra firma S. datert 28.4.21 hvor det bl.a. fremgikk følgende:

2. Bakgrunnsinformasjon

Der har vært en flomhendelse som etter oppdragsgivers opplysninger har medført en forurensning av inntaksledninger for husstanden slik at drikkevann er av uakseptabel kvalitet.

(...)

4. Oppsummering og faglig vurdering

Firma S sin oppgave har vært å vurdere analyseresultater og gi anbefalinger til tiltak.

Vår vurdering av analysedataene er at drikkevannet er forurensset som følge av flom hendelsen og vannet oppfattes som ikke drikkbart.

Det er påvist høye bakterienivåer i vannet og vi anbefaler filtrering og koking før det eventuelt brukes som drikkevann.

Det er derfor stor sannsynlighet for at vannledningen er fylt med partikler og jord som følge av hendelsen. Resultatet av flomhendelsen er at turbiditeten vurderes som uforsvarlig høy for bruk av vannet inne i bygget og at videre bruk vil gi risikoen er høy for å kunne på følgeskader på vannledninger/pakninger, varmtvannstank samt oppvaskmaskin, vaskemaskin og eventuelle andre vanntilkoblede maskiner i bygget.

Vi anbefaler følgende tiltak:

1. Kummen tømmes for urent vann og slam og rengjøres grundig. Ikke bruk såpe, men gjerne klor eller syre. Uansett må det skylles grundig med rent vann før den fylles for vannforsyning.

2. Ledningen åpnes opp for inspeksjon på laveste punkt. Husk dokumentasjon om dette er en mulig forsikringssak.

3. Ledningen bør inspiseres for slitasje da bakterier setter seg i riper; skjær av et stykke på ca. 10-20 cm og del på langs for å sjekke tilstand inni ledningen. Om ledningen er veldig slitt bør en vurdere å skifte ut deler eller hele ledningen.

4. Varmtvannstank bør tømmes og skylles ren etter at inntaksledning og kumme er rengjort, det samme gjelder tilkoblede apparater og VVS-installasjoner.

Det ble ikke avdekket rørbrudd eller tilstopping av rør, og vanntrykket ble målt av fagfolk 28.5.21 og hvor det fremkom at korrekt vanntrykk i forhold til plassering.

Selskapet avviste ansvar, og etter klage datert 1.9.21 opprettholdt selskapets kundeombudet selskapets standpunkt.

Sikrede krever dekning for skadene og anfører at det må være dekket under forsikringen.

Selskapets saksbehandling har vært dårlig. Takstmannen målte kun vanntrykket og ikke mengden vann som kommer gjennom rørene. Det er ikke tatt høyde for rapporten fra firma S. om vannkvaliteten. Vannrørene er tilnærmet tette, de er 32 mm og av plast inn til husene. Vanntrykket er ok med det samme du åpner kranen, men så faller trykket og vannmengden er svært begrenset, til tross for at vanntanken er full.

Takstmannen mente det bare var å vaske rørene innvendig, men denne konklusjonen var ikke firma S. enig i. Toalettene, vaskene og dusjkabinettene er helt gulfarget, og sikrede klarer ikke få det rent igjen, og vi har vært nødt til å bytte dette i begge husene. Det samme gjelder varmtvannsberedere. Det kommer fortsatt masse grums/grus inn i filterne i huset. Filterne byttes hver 14. dag, dette har ikke vært noe problem før flommen våren 2021.

Skaden har oppstått plutselig, og det er dokumentert. Det vises til Statens vegvesen måtte stenge veien 24.3.21 grunnet flom, og det var denne flommen som samme natt fylte sikredes kum og rørene inn til huset.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke er dekket under forsikringen fordi den ikke har oppstått plutselig.

For at en skade skal være omfattet av forsikringen er det et krav om at skaden må ha oppstått plutselig og uforutsett. Dette betyr at skaden må ha inntruffet raskt, i motsetning til skader som utvikler seg over tid. Av nemndspraksis fremgår det at skaden må skje innenfor ca. 12 timer (én dag) for å være ansett som plutselig.

Det er ikke avdekket rørbrudd eller tilstopping av rørene og eventuelt bytte av rør i forbindelse med at bakterier kan feste seg på grunn av innvendig slitasje er ikke omfattet av forsikringen, jf. vilkårspkt. 4.1.

Målingen av vanntrykket 28.5.21 viste 1,5 bar som er helt korrekt vanntrykk i henhold til plassering av eksisterende brønn. Forurensset drikkevann er ikke en skade som er omfattet av forsikringen, jf. vilkårspkt. 4.3, og de følgende som oppstår på grunn av dette er da heller ikke omfattet av forsikringen, f.eks. misfarging av toalett, vask og dusj.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 13.11.21 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for problemene knyttet til vannkvalitet.

Det følger av sikker rett at det er sikrede, altså du, som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i Rt. 2002 s. 1517. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som selskapet svarer for iht. vilkårene. Det samme fremgår av fast og langvarig nemndspraksis. Se f.eks. nemndas avgjørelse i FinKN 2017-310:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, (...)

Nemnda har opprettholdt dette utgangspunktet også i nyere nemndsavgjørelser, se f.eks. FinKN 2020-263.

Utgangspunktet ved vurderingen av selskapets ansvar er forsikringsavtalen med tilhørende vilkårspunkt.

Ifølge vilkårene dekker forsikringen *plutselige og uforutsette skader*. Dette gjelder uavhengig av hvilket underpunkt i vilkårenes pkt. 4 man vurderer saken under. I denne saken er det hverken avdekket rørbrudd eller annen skade som gjør at skaden er dekket under vilkårspkt. 4.3 eller 4.4. Men det følger av vilkårenes pkt. 4.13 at forsikringen også dekker annen plutselig og uforutsett bygningssskade.

Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, jf. eksempelvis FinKN 2021-620. Se også nemndas avgjørelse i FinKN 2021-853 hvor nemnda uttalte at:

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten", og rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom en dag eller 12–13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lenger tid, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Det vises også til FinKN 2021-94 hvor nemnda uttalte følgende om dokumentasjonskravet knyttet til plutselighetsvilkåret:

Det er heller ikke dokumentert i skaderapporten at skadene har utviklet seg plutselig. Forutsetningen om at skaden skal være plutselig gjelder uavhengig av om skaden oppstår i et rør som er gravet ned eller rør som ligger synlig. Spørsmålet er om skaden oppstår raskt eller over tid, og sikrede har bevisbyrden for at kravet om plutselig skade er tilfredsstilt. Det er ikke sannsynliggjort her.

Det samme fremgår av en enda nyere avgjørelse FinKN 2021-990.

I denne saken foreligger det dokumentasjon på at vannet ikke er drikkbart og det er forklart hvilke tiltak som må gjennomføres for å bedre situasjonen. Hverken takstrapporten eller vannkvalitetsanalysen redegjør eksakt for hva som er årsaken til endringen av vannkvaliteten, og heller ikke hvor fort dette har skjedd. Vi forstår det slik at du mener endringen kom etter en flomsituasjon i 2021, men vi kan ikke se at det i denne saken foreligger bevisovervekt for at skaden utviklet seg gjennom en dag, eller 12-13 timer.

Slik saken er dokumentert er vår konklusjon at skaden ikke kan anses å ha oppstått plutselig, og skaden er derfor ikke er dekket under forsikringen.

Etter dette finner vi at du ikke kan gis medhold.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for redusert vannkvalitet.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).